

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/320/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114233596
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5114233596.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľa: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. I. 9, G., občan SR, proti odporcovi: H. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. I. 9, G., občan SR, o určenie výživného, takto

r o z h o d o l :

Odporca j e p o v i n n ý platiť navrhovateľovi výživné vo výške 150 eur mesačne s účinnosťou od 15.10.2014 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.10.2014 do 31.7.2015 vo výške 1.332 eur s tým, že súd p o v o ľ u j e nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia, pod stratou výhody splátok.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.10.2014 domáhal voči odporcovi ako otcovi plnenia vyživovacej povinnosti vo výške 190 eur mesačne s odôvodnením, že manželstvo rodičov po rokoch sa stalo neznesiteľným pre matku a bol podaný návrh na rozvod manželstva pod sp. zn. 9P 243/2014. Medzi rodičmi dochádza k častým konfliktom z dôvodu otcovej povahy a otec dlhodobo riadne neprispieva na jeho výživu, od júla 2014 neprispieva vôbec a o úhradu nákladov za jeho štúdium, stravu a ostatné potreby sa stará výlučne jeho matka. Študuje na Gymnázium Kráľovnej pokoja, je v maturitnom ročníku a potrebuje finančné prostriedky na ukončenie štúdia a maturitu, pričom otec mu nič nehradí. Jeho výdavky spojené so štúdiom predstavujú strava 25 eur, doprava 20 eur, ZRPŠ 25 eur, ošatenie 100 eur mesačne, chodí do posilňovne 15 eur mesačne, školské pomôcky 25 eur. Matka pracuje ako zdravotná sestra a jej mesačný príjem je cca 600 eur, pričom sa stará o ďalších troch jeho maloletých súrodencov. Odporca pracuje ako skladník v INA Kysuce a príjem je mesačne 900 až 1.200 eur.

Odporca sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

V priebehu konania súd uznesením 17C 320/2014-9 zo dňa 21.10.2014 nariadil odporcovi, aby platiť výživné na navrhovateľa v sume 50 eur mesačne vždy do 15-dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa s účinnosťou od 21.10.2014 až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Odvolací súd, Krajský súd v Žiline uznesením 8Co 809/2014-24 zo dňa 30.12.2014 uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd nariadil odporcovi platiť výživné na navrhovateľa potvrdil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.1.2015.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s príjmovými pomermi rodičov navrhovateľa, potvrdením o návšteve školy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ zotrval na podanom návrhu a uviedol, že ukončil 4. ročník maturitnou skúškou dňa 4.6.2015 a pripravuje sa na vysokú školu, ktorú má záujem navštevovať v Ružomberku dennou formou, a to odbor fyzioterapia na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Uviedol, že na prijímacích pohovoroch bol 8.6.2015, bol úspešný a čaká na rozhodnutie o prijatí. Nie je evidovaný na úrade práce. S odporcom nežije v spoločnej domácnosti, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a jeho odôvodnené výdavky hradí výlučne matka a okrem výdavkov, ktoré uvádzal v návrhu má výdavky na šošovky, ktoré si zakupuje a stoja 10 eur mesačne, náklady na mobilný telefón 5 eur. Odporca mu od podania návrhu od októbra 2014 zaplatil dvakrát po 50 eur, teda, spolu 100 eur.

Odporca vo svojom vyjadrení na pojednávaní uviedol, že v jeho možnostiach a schopnostiach je plniť vyživovaciu povinnosť v sume 100 eur, nakoľko má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. S., mal. R. a mal. Q., ktoré na základe predbežného opatrenia platí v sume 150 spoločne. Je zamestnaný v spoločnosti INA Kysuce a jeho príjem predstavuje v priemere sumu 900 eur, pričom v období od 6.2. do 22.6.2015 bol vo vyšetrovacej väzbe. Jeho výdavky spojené so základnými životnými potrebami predstavujú nájom za ubytovanie 250 eur, doprava do zamestnania 50 eur a potom bežné náklady na stravu. Vlastní dva byty, jednu garáž a jeden bytu v Tatrách, ktoré nehnuteľnosti majú v spoločnom majetku ako manželia.

V konaní súd vzal za nesporné, že navrhovateľ bol žiakom Gymnázia Kráľovnej pokoja, Žilina, v šk. r. 2014/2015 a stredoškolské štúdium ukončil vykonaním maturitnej skúšky dňa 4.6.2015 a v súčasnosti má štatút študenta a pripravuje sa na štúdium vysokej školy.

Z prehľadu príjmu matky navrhovateľa za obdobie r. 2014 od január 2014 do august 2014 jej príjem predstavoval spolu sumu 4.504,97 eur (mesačný priemer 563 eur) a v súčasnosti podľa vyjadrení navrhovateľa matka pracuje ako opatrovateľka vo Viedni a jej príjem predstavuje 1.064 eur, pričom má spojené náklady za tri mesiace ako živnostník a musí z toho zaplatiť sumu 631 eur.

Z potvrdenia o príjme odporcu spol. INA Kysuce súd zistil, že príjem odporcu za obdobie január až december 2014 predstavoval sumu 14.009,28 eur (priemer mesačne 1.167 eur) a za obdobie január 2015 príjem predstavoval 1.230,27 eur a február 240,51 eur.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo zákona (zákonná vyživovacia povinnosť) a nie až na základe rozhodnutia súdu. Právo na výživu vzniká narodením dieťaťa. Výživou sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa.

Ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine zakotvuje plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ako zákonnú povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

V ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine je povinnosť rodičov platiť výživné na svoje deti viazané na ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery s bezprostredným právom dieťaťa podieľať sa na ich životnej úrovni. V uvedenom ustanovení je daný základ pre určenie jej výšky. Na strane povinného rodiča sú rozhodujúce v prvom rade jeho zárobkové schopnosti, možnosti a majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností. Na strane dieťaťa treba prihliadať na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy, prípravu na budúce povolanie. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania potrieb dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 3 zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa ustanovenia § 162 ods. 1 a 2 O.s.p., pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia. Predbežne vykonateľné sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a s prihliadnutím na vykonané dokazovanie dospel súd k záveru, že sú dané podmienky preto, aby odporca ako rodič platil výživné navrhovateľovi. V konaní bolo nesporné, že účastníci nežijú v spoločnej domácnosti a navrhovateľ býva spolu s matkou. V konaní mal súd za preukázané, že navrhovateľ sa pripravuje sústavnou činnosťou na budúce povolanie a nie je schopný sa samostatne živiť bez toho, aby neohrozil prípravu na zamestnanie. Podľa ustálenej judikatúry, pokiaľ sa dieťa pripravuje na budúce povolanie štúdiom, ktoré znemožňuje výkon pravidelnej pracovnej činnosti, bez ohľadu na možnosť vykonávať prácu, nie je pre potreby určenia vyživovacej povinnosti sa schopné samo sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov voči nemu zostáva zachovaná a teda spĺňa predpoklady stanovené zákonným ustanovením § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Otec sa v podstate tejto vyživovacej povinnosti nebránil, namietal výšku výživného, ktorú požadoval navrhovateľ a poukazoval, že v období kedy bol vo vyšetrovacej väzbe nemal príjem. Po tom, ako súd zistil, aké sú osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov navrhovateľa v posudzovanom období, pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal zo zistenia, že obaja rodičia sú zamestnaní, majú pravidelný príjem a obaja majú ďalšie vyživovacie povinnosti voči trom maloletým deťom a s prihliadnutím na materiálne a sociálne zázemia oboch rodičov v konaní mal súd nepochybne preukázané, že jeho príjem v priemere predstavuje sumu 1.100 eur a po odpočítaní nevyhnutných mesačných výdavkov mu zostáva disponibilný objem prostriedkov vo výške 650 eur. Súd je toho názoru, že pri možnostiach a schopnostiach otca treba vychádzať zo skutočnosti, že pokiaľ by otec bol zmenil svoje správanie, mohol i v období r. 2015 dosahovať príjem tak ako v prechádzajúcom období a na tomto nemení nič ani tá skutočnosť, že určité obdobie bol vo vyšetrovacej väzbe, a to v súvislosti s tým, že bol obvinený z trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona, pričom tento stav si otec spôsobil svojím nezodpovedným konaním, čo nemôže byť v neprospech navrhovateľa. Preto súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal z ustanovení § 62 a stanovil rozsah vyživovacej povinnosti otca sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od 15.10.2014 a je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať mesačne na výživu navrhovateľa sumou 150 eur, ktorú súd považuje za primeranú odôvodneným mesačným potrebám navrhovateľa vzhľadom na jeho vek a pokračovanie v štúdiu na vysokej škole. V konaní bolo tiež nesporné, že v posudzovanom období od podania návrhu na výživu navrhovateľa odporca prispel len sumou 100 eur, a preto súd súčasne rozhodol aj o povinnosti odporcu zaplatiť zameškané výživné vo výške 1.332 eur za obdobie od 15.10.2014 do 31.7.2015 (od podania návrhu do konca mesiaca, v ktorom bol rozsudok vyhlásený) t.j. 98 mesiacov x 150 eur a 17 dní - 82,25 eur t.j. spolu suma 1.432 eur po odpočítaní vyplatenej sumy 100 eur a nedoplatok predstavuje sumu 1.332 eur a vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol. Súd zaviazal odporcu splácať zameškané výživné v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok. Výška splátok v sume 50 eur mesačne v zmysle ust. § 160 ods. 1 O.s.p. (ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí) je zodpovedajúca potrebám dieťaťa, tak i súčasným možnostiam a schopnostiam odporcu. Pri výške splátok bolo potrebné prihliadnuť na výšku nedoplatku výživného s tým, že ak tieto nebudú dodržané,

môže navrhovateľ žiadať zaplatenie celého nedoplatku výživného, ktoré právo však môže použiť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého zákonného ustanovenia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Aj keď navrhovateľ v časti bol úspešný, prihliadol súd na osobitosť tohto konania - určenia výživného rodiča a dieťa a rozhodol o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).